

ŽIVLJENJE V 3 dimensijsah

**Pripovedovanje o nezasenčenih lučih
nediscipliniranih kolesarjih in neslužbeni vožnji
v službenem avtomobilu**

ZIVLJENJE JE TREBA VSELEJ POGLEDATI Z DVEH PLATI.
MI SMO GA TOKRAT CELO S TREH. KDAJ, ZAKAJ IN KAKO —
O TEM NAJ BO SEDAJ BESEDA.

»Včeraj zvečer sem se peljal s kolesom domov,« mi je pripovedoval znanec, »pa sem dvakrat moral počakati, sicer bi zapeljal v obcestni jarek. Nasproti sta mi privozila avtomobila, ki nista zasenčila luč in sta me povsem oslepile.«

»Kadarkoli vozim, vedno preklinjam kolesarje,« tako mi je dejal neki šofer. »Nagnetejo se ti pred avtomobil, da ne moreš nimam. Vedno vožijo včrtic in ovirajo promet.«

»Na službenih vožnjah kmajda opazim kak prekršek,« je povedal prometni miličnik Lojze Semolič. »Ko pa sem v civilu, pa jih opazim toliko, da se kar zgrozim.«

Mnogi se pritožujejo, da se na naših cestah spričo naraščajočega prometa vse bolj uveljavlja zakon

Spet drugi tožijo, da kolesarji ne upoštevajo prometnih predpisov.

Večina pa jih meni, da na cesti zavladava vzoren red, brž ko opazijo vozniki prometnega miličnika. Vsi ga že od daleč spoznajo po značilni beli barvi njegove celiade, ali pa službenega avtomobila. Razen tega pa imajo vozniki tudi svojo sobeščevalno službo, ki baje brezhibno deluje. Ko so delali poizkuse z alkotesti v Ljubljani, so bili že dve uri kasneje o tem obvezčeni menda vsi vozniki v Sloveniji!

Da bi spoznali, koliko je resnice na vseh teh trditvah, smo se v uredištvetu odločili za tri akcije: Prva akcija — »NOĆNI KOLESAR», druga akcija — »FIAT 600» in tretja akcija — »SLUŽBENI AVTOMOBIL». V treh dneh smo v treh različnih dnevnih časih, iz treh različnih zornih kotov, doživljali življenje na naših cestah.

NOĆNI KOLESAR

V 22. členu Uredbe o prometu na javnih cestah piše: »Vozila morajo pri srečanju drugega vozila ugasniti luč za osvetlitev ceste, ki more s svojim bliščem osteviti voznika... Bleščico luč je treba ugasniti najmanj 100 metrov pred srečanjem z motornim vozilom, vprežnim vozilom, kolesom, četjo vojakom, skupino pešcev, konjenikov ali živine.«

Kranj, pondeljek, 8. septembra ob 20. uri in 5 minut.

ZAČEL SEM NA »BEKSELNU«. Počasi sem vozil proti Naklem. Kolo, ki sem si ga izposodil načel za to akcijo, je bilo brezhibno tehnično opremljeno. Dolgo nisem srečal nobenega vozila. Kranj sem bil pustil že za seboj, ko je temo nad kranjskim poljem vendarle prezreal snop avtomobilskih luči. Živahnejše sem zavrtel pedala in dinamo je začel glasnejše življati. Nasproti mi je pripeljal avtobus SAP - Turist biroja. Ko me je voznik opazil, je takoj ugasnil bleščice luči.

Ob 21. uri in 15 minut je bila akcija »noćni kolesar« zaključena. Na cesti smo iznenadili kopico otrok...

močnejšega. Težja vozila ne upoštevajo lažjih. Posebno ponoči, ko sploh ne zasencijo luči ob srečaju s kolesarji.

NA CESTI PROTI VISOKEM JE TAKALE VOZNJA KOLESARJEV VSAKDJANJI POJAV

0:1 zame! Malo prej sem še razmišljal, kako pišem sijajno repor- tažo o neobzirnih voznikih. Začetek sem imel domala že sestavljen. Sedaj pa kar nenadoma...

Potem pa se je odprlo. Drug za drugim so pridrveli po cesti. Najprej Volkswagen št. 12.... Bleščice luči pri srečanju ni ugasnil.

Nato star Fiat, ki je storil takisto. Za njim Fiat 600, ta je luči ugasnil. Za Fiatom težak tovornjak, ki je pustil luči lepo goreti. Sledil mu je spet Fiat 600, ki pa ni posnemal svojega »brata« in je puštil močne luči kar prizgane. Znameček pa še dve motorni kolesi: Vespa in star NSU, ki prav tako nista ugasnili luči.

»Kaj hiter preobrat! 6:2 zame,« sem se razveseli.

Ježilo me je le, da niti enemu avtomobilu niti motorju, nisem mogel prečitati številko na tablicah. Nekoliko je bila temu kriva naglica, nekaj pa tudi slaba osvetlitev tablice.

Skoraj sem že prikolesaril na Polici, ko sem za nameček srečal še dva Tomosova rollerja. Prvi je luč povsem pravilno zasenčil, drugi je ni.

Na Polici sem naletel na pravilno nesrečo. Zgodila se je slabu uro pred mojim prihodom. Motorist Jože Veber iz Ljubljane s sovozačem Nikom Poklerjem, se je okoli pol osmih zvečer vrátil domov. Na poliskem klancu je srečal dva voznika. Oba sta bila brez luči. Prvega je opazil in prehitel, naslednjega pa ni videl in je zato trečil vanj. Udarec je bil tako silen, da je zgornji del voza z voznikom vred zgrmol po tleh. Pri tem sta bila voznik Bogdan Napokoj s Suhe in sovozač Pokler težko poškodovana in so ju morali prepeljati v bolnišnico, motorist pa je dobil le lažje poškodbe.

Se eno opozorilo vsem, ki ne uporabljajo svetlobnih signalov po predpisih!

Obrnil sem. Nazaj grede sem srečal še 5 motornih vozil. Vsi razen nemškega Mercedesa 190, ki sem ga srečal že v Kranju (kjer bi že tako moral voziti z zasenčenimi lučmi!), so bleščice luči ob srečanju ugasnili.

Ob 21. uri in 15 minut je bila akcija »noćni kolesar« zaključena.

Bilanca: Od 15 vozil, kolikor sem jih srečal, jih 8 pri srečanju bleščice luči ni zasenčilo. Le 7 se jih je raynalo po predpisih.

Ceprov s piskavo večino, je prva teza vendarle potrjenal.

AKCIJA »FIAT 600«

»Vožnja s kolesom včrtic je prepovedana.«

Kranj, torek, 9. septembra ob 14. uri.

met tod mimo premočno oviran. Ne bi bila najslabša rešitev, če bi napravili pod sedanjem cesto podvoz, morda vsaž za pešce, ki gredo na železniško postajo.

Da bi bila gneča še večja, je tokrat poskrbel iznadljivi prodajalec časopisov.

»TTI Novi TT« je kričal na vse grlo. Precej delavcev ga je obstopilo. Sele ko je videl, da naš Fiat le ni napolnjen s povsem na-

prav tu prišlo že do več prometnih nesreč, ki so terjale tudi otroška življenja.

Na Kokrškem mostu smo srečali žensko, ki je peljala otroka na blatniku. Ko nas je zagledala, se je nerodno skocabala s kolesa in poizkušala napraviti vtiš, da se sploni na peljala.

»Kako neprevidni so ljudje,« je spregovoril tov. Kellih. »Kaj ko bi bil otrok omahnil, ali pa vtaknil nogo med špic?«

»Zadnjič sem doživel tak primer,« je pristavil tov. Mohorič. »Neka ženska je peljala, prav tako kot tale tukaj, otroka na blatniku. Otrok je vtaknil nogo med špic, jih nekaj polomil, hkrati pa si je tudi sam zlomil nogo. Ženska pa: namesto, da bi peljala otroka k zdravniku, ga začela zmerjati — in zraven popravljala kolilo.«

POIZKUS

S SLUŽBENIM AVTOMOBILOM

»Vožnja s kolesom včrtic je prepovedana.«

Kranj, četrtek, 11. septembra ob 5. uri in 30 minut zjutraj.

PRED OKRAJEM SMO SE VKRČALI v službeni avtomobil: tovarš Mohorič, fotoreporter in jaz. Ugotovili moramo predvsem, kako se bodo obnašali kolesarji — in sveda tudi drugi vozniki — ko bodo zagledali službeni avtomobil.

Relacija: ista kot s Fiatom 600. Pred »Iskro« je bilo še pusto. Prvi delavci so sicer že prihajali na delo, vendar v večini le pešci z vlaka in avtobusov.

»Najosteje je tu nekaj minut pred šesto,« me je podučil naš fotoreporter, kajti tudi on po navadi še v tem času hiti tod mimo.

Odločili smo se zategadelj, da načoprijem pogledamo na Primskovo. Onkrat mostu smo se ustavili. Od ovinka sem, iz Senčurja in z Jezerske ceste je prihajalo vse več kolesarjev. Pogled nanje je bil silno zanimiv. Medtem ko so se izza ovinka pripodili v gostih gručah, so se le-te vse bolj raztegnovalo, čim bliže so nam prihajali. Mimo nas so vozili v vzorem »gosjem redu«. Nič ni bilo treba opozarjati, niti dajati kakih signalov. Ko smo počasi nadaljevali pot, nam ni bilo treba nikogar poditi s poti. Da, celo z rokami so kolesarji pred nami kazali smer vožnje. To se sicer silno redko zgodilo.

Kljub gneči je na moč hitel. Kaj, ko bi prišlo do nesreč? Brž ko bi ugotovili, da je vozil brez vozniškega dovoljenja, ne bi več dosti razglabljal o krvicu.

Poizkušali smo ga dohititi. Kljub temu, da smo vozili z vsem plinom, ga nismo mogli ujeti.

Obrnili smo in skozi Kranj odbrzeli proti Visokemu.

Po drugi uri se morajo vozila skozi Primskovo dobesedno prebijati. Prvo »ozko grlo« je že pri gostilni »Kokra«. Tu po navadi vozniki vzvratni vozi zasedejo s svojimi vozmi polovico ceste, ostalo polovico pa kolesarji. Prav tu smo zagledali kolesarja, ki je vozil po sredini ceste, ne da bi se držal in — slalci suknjič. Naši signali ga, kot je kazalo, niso dosti vznemirjali. Sele ko je skozi stekla zagledal v avtomobilu miličnika, se je hitro podviral na rob ceste.

Vožnja v dvoje je na naših cestah vsakdanji pojav, čeprav je prepovedana. Toda na Jezerski cesti sta lahko priča tudi vožnji v troje, ni pa redek primer, ko zagledate pred seboj roj kolesarjev, ki se je razprostil kar čez celo cesto. Pri Britofu smo imeli priložnost opazovati tak pojav tudi mi. Ko smo jih počasi prehiteli, jim je tov. Mohorič požugal in brž so bili v vrsti.

Ko smo se vračali, smo na Primskovem iznenadili na cesti kopico otrok. Ne vem, kako starši lahko tako mirne duše puščajo otroke na cesto, ko vendar vedo, da je

OZKO GRLO
Pri gostilni »Kokra« na Primskovem vozniki po navadi parkirajo kar tako kot kaže slika.

NESTRPNO ČAKAMO PRED TOVARNO »ISKRA«. Razen mene so v Fiatu še naš fotoreporter, Drago Mohorič in Rado Kellih.

Slednja dva iz prometnega oddelka tajništva za notranje zadeve. Zamima nas predvsem, kako se pripeti več prometnih nesreč. Za tovornjakom je privozil motorist. Brezkrbno se je pogovarjal s sončnikom.

»Ze spet!« je vzkliknil tov. Mohorič. »Ne vem, kolikorat smo ga že opozorili, naj ne vozi brez izpita. Tudi kaznovan je že bil. Pa nič ne pomaga!«

Kljub gneči je na moč hitel. Kaj, ko bi prišlo do nesreč? Brž ko bi ugotovili, da je vozil brez vozniškega dovoljenja, ne bi več dosti razglabljal o krvicu.

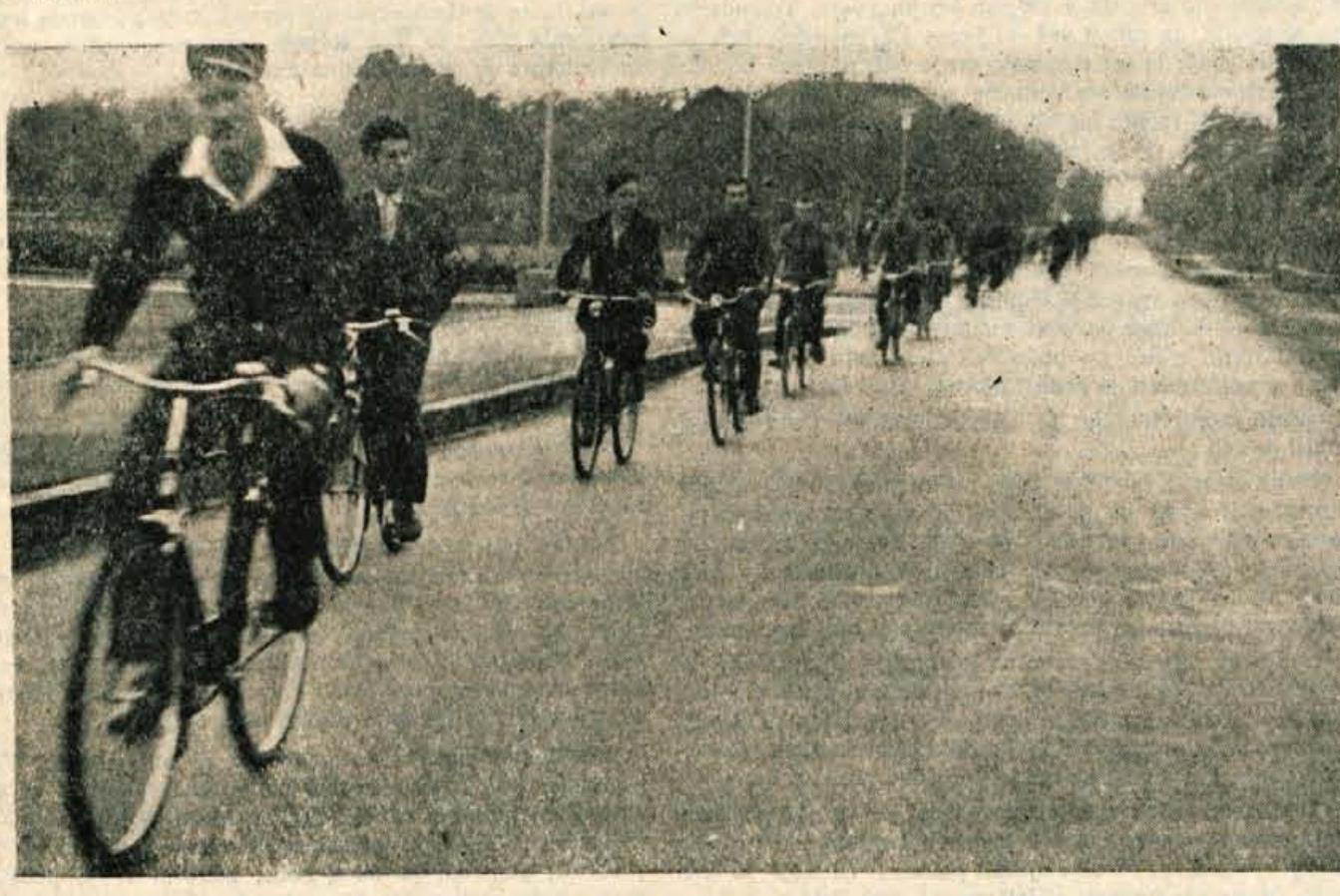
Poizkušali smo ga dohititi. Kljub temu, da smo vozili z vsem plinom, ga nismo mogli ujeti.

Obrnili smo in skozi Kranj odbrzeli proti Visokemu.

Po drugi uri se morajo vozila skozi Primskovo dobesedno prebijati. Prvo »ozko grlo« je že pri gostilni »Kokra«. Tu po navadi vozniki vzvratni vozi zasedejo s svojimi vozmi polovico ceste, ostalo polovico pa kolesarji. Prav tu smo zagledali kolesarja, ki je vozil po sredini ceste, ne da bi se držal in — slalci suknjič. Naši signali ga, kot je kazalo, niso dosti vznemirjali. Sele ko je skozi stekla zagledal v avtomobilu miličnika, se je hitro podviral na rob ceste.

Vožnja v dvoje je na naših cestah vsakdanji pojav, čeprav je prepovedana. Toda na Jezerski cesti sta lahko priča tudi vožnji v troje, ni pa redek primer, ko zagledate pred seboj roj kolesarjev, ki se je razprostil kar čez celo cesto. Pri Britofu smo imeli priložnost opazovati tak pojav tudi mi. Ko smo jih počasi prehiteli, jim je tov. Mohorič požugal in brž so bili v vrsti.

Ko smo se vračali, smo na Primskovem iznenadili na cesti kopico otrok. Ne vem, kako starši lahko tako mirne duše puščajo otroke na cesto, ko vendar vedo, da je

Gosta gruča kolesarjev se je ob pogledu na službeni avtomobil razpotegnila v vzoren »gosji red«. Cesta Staneta Zagarija v Kranj ob tričetrt na šest zjutraj, 11. septembra.

